

Országos Rendőrfőkapitány
Papp Károly r. altábornagy

Szám:

Tárgy: rendőri intézkedés elleni
panasz elbírálása

Ügyintéző:

Tel:

E-mail:

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva panaszos által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira a rendőri intézkedés elleni panasznak a rendőrök hangneme, az azonosítási kötelezettség elmulasztása és a testi kényszer előtti figyelmeztetés elmaradása vonatkozásában

h e l y t a d o k,

a rendőri intézkedés elleni panaszt egyebekben

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés a) és e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. Tájékoztatom, hogy a bírósági felülvizsgálat iránti keresetet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 340/B. § (1) és (2) bekezdésére, a Pp. 394/B. § (1) bekezdésére tekintettel, a Pp. 397/I. § (1) bekezdése alapján elektronikusan is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban.

A határozat bírósági felülvizsgálta iránti keresetlevél elektronikus előterjesztésre szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le.

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos foganatosított rendőri intézkedés ellen formanyomtatványon terjesztette elő panaszát, amit elektronikus úton, illetve később postai úton kiegészített.

A panaszos a rendőri intézkedés előzményeként előadta, hogy volt élettársával közös szülői felügyeleti jogot gyakorol kiskorú gyermeke felett. A kapcsolattartást a Törvényszék szabályozza, több ideiglenes döntést hozott már az ügyben, azonban az első fokon született ítélet még nem jogerős.

A panaszos megjegyezte, hogy az anya hónapok óta jogellenesen elzárja tőle a gyermeket.

Az érvényben lévő éppen aktuális végzés egy példányát egy korábbi ott jártakor a panaszos az óvodavezető rendelkezésére bocsátotta, akinek az irat tartalma szerint tudomása volt arról, hogy az csak a kapcsolattartást szabályozza, a gyermek elhelyezésének tekintetében nem rendelkezik, így a panaszost az anyával egyenlő jogok gyakorlása illeti meg.

*-n második alkalommal próbálta a kislányát az óvodában meglátogatni, ezúttal felesége kíséretében. Érkezésükkor látták, hogy az anya is az óvoda irányába tart, ettől függetlenül kiszálltak a gépjárműből és a panaszos először az óvoda kerítéséhez ment, mert látta, hogy a gyermekek még az udvaron voltak, integetett a kislányának, aki visszaintett neki.

Az anya eközben folyamatosan telefonált vélhetően az óvodát hívta, ugyanis a panaszos az óvoda bejáratánál azt tapasztalta, hogy a bejutást az épületbe nem csupán az elektromos kapu (ami védelmet nyújt a gyerekek felügyelet nélküli kijutása ellen) akadályozza, hanem az is, hogy kulcsra volt zárva. A panaszos kopogtatott és csöngetett is több alkalommal, az óvodai dolgozók azonban ügyet sem vetettek rá.

Ekkor rendőri intézkedést kért és a rendőrök kiérkezéséig még néhány alkalommal kopogtatott, illetve csengetett.

Két rendőr kiérkezésüket követően röviden meghallgatta a panaszost, majd az egyik rendőr bement az óvodai dolgozó által kinyitott ajtón, a panaszos is be akart jutni az épületbe, ám ebben a rendőr megakadályozta, kezével a panaszost eltolta az ajtótól, míg a társa a panaszos kezét erővel lefejtette a kilincsről. Az ajtó ezt követően becsukódott előtte, amit az óvónő belülről ismét kulcsra zárt. Pár perc múlva a rendőr visszatért, ekkor a panaszos ismét azt próbálta neki elmagyarázni, hogy a gyermek közös szülői felügyelet alatt áll, joga van vele találkozni. A rendőrök ragaszkodtak ahhoz, hogy mivel nincs kapcsolattartási idő, nem engedhetik a lánya közelébe. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy arról nincs tudomása, hogy a rendőr az óvoda dolgozóit igazoltatta-e, de azt biztosan állítja, hogy sem őt, sem a feleségét, sem az anyát nem igazoltatták.

A rendőr ismét bement az óvodába, majd amikor újra kijött közölte, hogy az óvoda vezetője úgy tájékoztatta őt, hogy a panaszos rugdosta az ajtót, ezért előállítják. A rendőr ekkor megkérdezte, hogy önként velük megy-e a panaszos vagy használjanak bilincset, a panaszos velük ment.

A rendőrautónál a panaszos az autó kulcsát és forgalmi engedélyt átadta a feleségének, majd mutatott a rendőröknek egy igazolást arról, hogy klausztofóbiás és kérte, hogy a járműben előre ülhessen, amikor ezt nem engedték, akkor bevett egy gyógyszert, hogy a szorongását csökkentse. Bevitték a Rendőrkapitányságra ahol, mindvégig egy őr felügyelte. Az ügyvédjét nem engedték be hozzá több mint egy órán keresztül, majd elengedték anélkül, hogy kihallgatták volna.

A panaszos megemlítette a beadványában, hogy az esetről az elejétől a végéig kép- és hangfelvételt készített.

A Panasztestület felhívására *- a panaszos elektronikus úton pótlólag megküldte a Törvényszék érvényben lévő ideiglenes intézkedését a gyermeke kapcsán.

A Panasztestület felhívására *-n a panaszos postai úton egészítette ki a panaszát, amelyben előadta, hogy az intézkedő rendőrök nem mutatkoztak be, nem közölték az azonosítószámukat. Sérelmezte a panaszos, hogy a rendőrök pökhendiek, lekezelők és arrogánsak, de mindenekelőtt agresszívek voltak, amely viselkedés csak Rendőrkapitányságon változott meg és lett emberi. Nem tudta sem a rendőrök nevét, sem a számát feljegyezni. Nem történt igazoltatás a panaszost csak a későbbiekben, a Rendőrkapitányságon igazoltatták. Az intézkedés alatt mielőtt a rendőrök a karját megragadták, illetve próbálták meggyőzni, hogy engedje el a kilincset nem történt előzetes figyelmeztetés.

A rendőrök az előállítás okaként azt jelölték meg, hogy a panaszos az ajtót rugdosta, pedig állítása szerint ilyen nem történt.

Sérelmezte, hogy az előállítás négy és fél órán át tartott, amely időtartam alatt nem hallgatták meg és az ügyvédjét is csak késve engedték be hozzá.

A beadvány kiegészítéshez csatolta a Törvényszék végzését, a letéti tárgyakról írt jegyzőkönyvet, a rendőrségtől kapott azon tájékoztató levelet, miszerint nem indult ellene eljárás, valamint az intézkedés közben rögzített kép- és hangfelvételt.

A beadványban foglaltak alapján a panaszos a rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat sérelmezte:

1. a rendőrök intézkedési kötelezettséget;
2. az intézkedő rendőrök hangnemét;
3. azonosítási kötelezettség elmulasztását;
4. igazoltatási kötelezettség hiányát;
5. testi kényszer alkalmazása előtti figyelmeztetés elmaradását;
6. az előállítás jogalapját;
7. az eljárás megindításának és kihallgatásának elmaradását;
8. a kiértesített ügyvéddel való kapcsolat felvétel késleltetését.

II.

A Panasztestület a vizsgálat során megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, valamint a IV. cikke szerinti személyi szabadsághoz való jogát, a XX. cikkében foglalt testi épséghez való jogát, továbbá a XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, illetve a XV. cikkében foglalt diszkrimináció tilalmát.

A Panasztestület megítélése szerint a jogellenes cselekmények elkövetésére vonatkozó telefonos segélykérések bizonyosan olyan körülmények, amely a közrend érdekében az Rtv. 13. §-a alapján intézkedési kötelezettséget keletkeztettek, így az intézkedés kezdeményezésével nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapvető joga.

A Panasztestület megállapította, hogy a rendőrség a nem megfelelő segítségnyújtással, illetve felvilágosítás-adás hiányával megsértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogát, ezzel kapcsolatban azonban a Panasztestület leszögezi, hogy a rendőrök a szükséges felvilágosításon túl a jogvitába nem avatkozhattak be, azaz nem kötelezheték az óvodát a gyermek átadásra.

A Panasztestület további megállapítása, hogy a rendőrök nem tettek eleget az azonosításra vonatkozó kötelezettségüknek, amely által sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.

A Panasztestület arra az álláspontra jutott, hogy a panaszos vonatkozásában az igazoltatás elmulasztása sértette a panaszosnak az Alaptörvény XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A kényszerítő eszköz alkalmazása tekintetében a Panasztestület megállapította, hogy a testi kényszer indokolt és arányos volt ez által a panaszos a testi épséghez való joga nem szenvedett sérelmet. Az előzetes figyelmeztetés elmaradása miatt ugyanakkor sérült a tisztességes eljáráshoz való alapjoga.

A Panasztestület megállapítása szerint az előállítás indokolatlanul történt, ami súlyosan sértette a panaszos személyes szabadsághoz való jogát.

A Panasztestület a panaszossal szemben intézkedő rendőrök hangneme tekintetében a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapította a jogszabályi rendelkezések megsértését, amely súlyosan sértette a panaszos emberi méltósághoz való alapvető jogát.

A Panasztestület megjegyzi, hogy a rendőrök azt a látszatot keltették, nem tudnak részrehajlásmentesen intézkedni a panaszossal szemben, mivel a gyermek édesanyjának jogait tartották szem előtt. Ezen körülményre tekintettel nem jártak el az intézkedés során objektíven, hiszen bizonyíthatóan a gyermek édesanyját helyezték előtérbe az intézkedés során a panaszossal szemben. Felhívja a figyelmet, hogy a rendőrök akkor járnak el elfogulatlanul, ha kizárólagosan a tények tisztázására szorítkoznak és a magányvéleménytől tartózkodnak.

A megvalósult alapjogsértés a Panasztestület megítélése szerint elérte a súlyosság azon fokát, amely indokolta tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe

- a panaszos postai úton tett beadványa;
- a panaszos elektronikus úton tett panasz kiegészítése;
- a panaszos postai úton tett panasz kiegészítése;
- 1 db DVD lemez (hang- és videófelvétel);
- Ügyvédi Iroda postai úton tett küldött levele;
- Ügyvédi Iroda postai úton tett bejelentése a Rendőrkapitányságra;
- rendőri jelentés;
- intézkedő rendőrök jelentései;
- Rendőrkapitányság vezetőjének levele;
- parancsnoki kivizsgálásról szóló jelentés;
- rendőri jelentés;
- rendőri jelentés előállítás végrehajtásáról;
- igazolás előállítás időtartamáról;

- jegyzőkönyv letéti tárgyakról;
- nyilatkozat fogvatartott személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor;
- jegyzőkönyv bejelentésről;
- Ügyeleti küldési napló * közötti időszakra;
- jegyzőkönyv a panaszos gyanúsított kihallgatásról;
- Panasztestület feljegyzése;
- szakmai állásfoglalás.

A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos előterjesztett panaszában megfogalmazott állításokat alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott. Az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ugyanakkor a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján eleget lehetett tenni a Ket. 50. § (1) bekezdésben előírt tényállás tisztázási kötelezettségnek.

Ezek alapján a Pp. 195. § (1) bekezdés szerint a rendőri jelentés közokirati jellegére tekintettel, az abban foglalt tények ellenkezőjére vonatkozó bizonyíték hiányában, döntésem meghozatalánál a rendőri jelentésekben foglaltakat vettem alapul. Ezen álláspontom kialakításánál figyelemmel voltam több korábbi bírósági ítéletre és döntésre is. (1/2004. Büntető jogegységi határozat, BH2009. 230, Egri Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 9.K.27.173./2013/7. számú ítélete.)

IV.

A rendőri intézkedés elleni panasz elbírálásakor először azt vizsgáltam meg, hogy valamennyi panaszosi sérelemre kiterjed-e a hatásköröm.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint *„Akinek a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, választása szerint*

a) panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez vagy

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, az érintett rendőri szerv kiletétől függően

ba) az országos rendőrfőkapitány,

bb) a belső bűnmegelőzési és büntetőrendészeti feladatokat ellátó szerv főigazgatója vagy

bc) a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója

bírálja el.”

A Pp. 195. § (1) bekezdésben foglaltak szerint *„Az olyan papír alapú vagy elektronikus okirat, amelyet bíróság, közjegyző vagy más hatóság, illetve közigazgatási szerv ügykörén belül, a megszabott alakban állított ki, mint közokirat teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatok és tények valóságát, úgyszintén az okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, valamint annak idejét és módját. Ugyanilyen bizonyító ereje van az olyan okiratnak is, amelyet más jogszabály közokiratnak nyilvánít.”*

A panaszos beadványában sérelmezte, hogy az előállítás ideje alatt nem került sor a kihallgatására, az általa kért és kiértékelített védőt a megérkezését követően csak egy órával később engedték be a panaszoshoz, továbbá az eset kapcsán semmilyen eljárás nem indult vele szemben.

A panaszosi sérelemmel kapcsolatban a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) alapján eljáró hatóság, valamint a felügyeletét ellátó ügyészség biztosítja a megfelelő jogorvoslatot a büntető- és szabálysértési eljárással kapcsolatban felmerülő panaszok vizsgálatára.

A hivatkozott törvényi rendelkezésre tekintettel a panaszos által előterjesztett sérelmei jelen közigazgatási hatósági eljárás keretében – hatáskör hiányában – nem bírálható el, ezért a határozatban foglalt döntés erre nem terjed ki.

V.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által megfogalmazott sérelmek kapcsán álláspontom a következő:

V/1. A rendőrök intézkedési kötelezettsége

Az Rtv. 1. § (2) bekezdése szerint *„A rendőrség az Alaptörvényben, az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében: 1. általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését, megakadályozását és felderítését, valamint a bűncselekményből származó vagyont visszaszerzését,„*

Az Rtv. 11. § (1) bekezdés szerint *„A rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak - az e törvényben foglaltak figyelembevételével - engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.„*

Az Rtv. 13. § (1) bekezdés szerint *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van.„*

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: szolgálati szabályzat) 8. § (1)-(2) bekezdése szerint *„(1) A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről - ha az elkövető ismert, annak megjelölésével - feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében.
(2) A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást.„*

A szolgálati szabályzat 9. § (1) bekezdése szerint „A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki, vagy helyszíni bírság kiszabása helyett - ha a szabálysértési eljárásról szóló törvényben megállapított feltételek fennállnak - szóbeli figyelmeztetést alkalmaz.”

A panaszos álláspontja szerint nem állt fenn vele szemben a rendőrök intézkedési kötelezettsége, mivel ő értesítette a rendőrséget.

A rendőri jelentésben foglaltak tartalma szerint *-n telefonhívás érkezett a *szám alatti óvoda vezetőjétől a központi segélyhívóra, miszerint egy férfi veri az ajtót és be akar jutni az óvoda épületébe. A rendőrök a helyszínre tartottak, amikor újabb hívást rögzítettek, hogy a férfi egyre agresszívebben veri az ajtót a bejutás szándékával, mindeközben a panaszos is hívta a rendőrséget, hogy nem akarják beengedni az óvodába.

A rendőröket a helyszínen a panaszos fogadta és elmondta, hogy ő volt, aki értesítette a rendőrséget, mivel nem engedik be az óvodába. Az intézkedést a rendőrök napszaknak megfelelő köszönéssel és bemutatkozással kezdték. A rendőr járőr ekkor közölte a panaszossal, hogy az óvodából is érkezett hívás. A bejárat ajtót a rendőrnek az óvoda dolgozója kinyitotta, a rendőr bement és amikor az ajtót be akarta húzni maga mögött, akkor a nyitott ajtón keresztül a panaszos is be akart jutni, ekkor közölték vele a rendőrök, hogy egyelőre nem mehet be, amit nem akart tudomásul venni. A panaszossal szemben testi kényszer alkalmazása vált szükségessé, mivel a többszöri felszólítás ellenére sem tett le azon szándékáról, hogy bemenjen az óvoda épületébe, továbbá magatartásával akadályozta a rendőri intézkedést.

Az óvoda dolgozói elmondták, hogy nemcsak a panaszos, de a többi szülő sem léphet be * óráig az óvoda épületébe, az óvodavezető továbbá elmondta azt is, hogy a birtokukban van egy bírói végzés a kapcsolattartásról, miszerint a panaszos gyermekét minden páros héten szombaton viheti el a lakcíméről, így neki az óvodából nem adhatják ki a gyermekeket.

Az óvoda vezetői úgy nyilatkoztak, hogy a panaszos megbotrántoztató magatartása riadalmat keltett és félelmet okozott, mind a dolgozóknak, mind a gyermekeknek, akiket el kellett távolítani az ajtó közeléből.

A rendőrök a panaszossal közölték, hogy az általa elkövetett cselekmény kimeríti a garázdaság szabálysértési tényállását, ezért a Rendőrkapitányságra előállítják, amely közlést a panaszos tudomásul vett.

Ezzel kapcsolatban megállapítható, hogy az intézkedő rendőrtől – mint a közhatalmi funkciót ellátó szerv tagjától – minden esetben elvárható az udvarias és kulturált fellépés, ugyanakkor a rendőri intézkedésnek mindenki köteles magát alávetni és a rendőr utasításának engedelmeskedni.

A panaszos jelen esetben úgy érkezett az óvodához, hogy egy telefonszóra hangrögzítésre beállított és a zsebében elhelyezett, egy másik telefonnal a felesége videó felvételt készített, valamint magához vette a gyermek elhelyezéssel kapcsolatos perben keletkezett hivatalos iratokat, hogy elvigye a gyermekét, tette ezt annak ellenére, hogy két héttel korábban *-n amikor megjelent az óvodánál a panaszos, akkor az óvodavezető jelezte számára, hogy ő nem viheti el a gyermeket, valamint, hogy ha el is vihetné, akkor sem tehetné meg * óra előtt az óvodai házirendben foglaltak alapján.

Azzal a panaszos már az óvodához érkezéskor tisztában volt, hogy az időpont nem lenne megfelelő ahhoz a gyermekével találkozni, vagy elvigye még akkor sem, ha ezt tehetné.

A hangfelvétel szerint:

(P-panaszos, F-felesége, A-a gyermek édesanyja, R-rendőr)

*P: Mikor van ebéd? 12-kor igaz és fél egykor csendes pihenő! (ekkor * óra van)*

.....

P Holnap korábban kell jönni!

P. Egyébként be is mehetünk , ha ő (a gyermek anyjára érti, mivel meglátta az óvoda közelében) beindul akkor mi is bemegyünk.

P Csak ha bemegyünk mivel menjünk be, hogy jöttünk a gyerekért?(13. perc)

.....

P Nem akarom elvinni csak látni akarom (53. perc)

A hangfelvétel * perc között a panaszos felhívta a rendőrséget, a helyszínre rendőri intézkedést kért, * perckor a rendőrök megérkeztek.

Megjegyzendő, hogy a Panasztestület állásfoglalása a panaszosban azon téves képzetet erősíti, hogy jogait sajátos módon érvényesítve - érdekei kikényszerítése érdekében - a rendőrséget szabadon felhasználhatja, a rendőrök provokálásával olyan szituációt teremthet, amely miatt vele szemben jogkorlátozó intézkedés kerül foganatosításra és ez alapján indult jogorvoslati eljárásban magát áldozatként tüntetheti fel.

A rendőrségi dokumentumok, valamint a panaszosi beadványban foglaltak, továbbá a panaszos által készített kép- és hangfelvétel alapján megállapítható, hogy mind az óvodai dolgozó, mind a panaszos rendőri intézkedést kért a helyszínre, amely bejelentésekben megjelölt jogellenes cselekmények felvetették az intézkedéshez szükséges minimális gyanút, ennek eleget téve megjelentek a helyszínen a rendőrök, a jelenlévőket meghallgatták és a lehetőségekhez képest intézkedtek.

A fentiekre figyelemmel, mivel e tárgykörben a rendőri jelentésektől eltérő bizonyíték nem merült fel a rendőri jelentésben foglaltakat fogadtam el így a panasz e tekintetben alaptalan.

V/2. Az intézkedő rendőrök hangneme

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése alapján „A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

Az Rtv. 19. § (1) bekezdése szerint „A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.”

A Rendőrség Hivatás Etikai Kódexe 1. pontja szerint „A rendőr szolgálatát a törvényekben kifejeződő társadalmi akaratnak megfelelően, a köz érdekében, a társadalom által biztosított lehetőségek között látja el. Önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi

elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.”

5. pontja szerint „A rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit előítéletektől és indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz kínzást, könyörtelen, embertelen vagy megalázó bánásmódot és ezt mástól sem tűri el. Empátiával fordul embertársai felé, védelmet és segítséget nyújt a rászorulóknak.”

7. pontja szerint „A rendőr szolgálati feladatai végrehajtásáért, döntéseiért jogi, erkölcsi és anyagi értelemben is felelősséggel tartozik. Döntési, cselekvési kötelezettségét mindenkor késedelem nélkül, aktívan vállalja, a felelősséget másra alaptalanul nem hárítja át. Hibás döntései következményeit lehetőségei szerint orvosolja. Tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A panaszos a vele szemben intézkedő rendőrök hangnemét kifogásolta, állítása szerint a rendőrök lekezelően, arrogánsan beszéltek vele és csak később a Rendőrkapitányságon váltak emberségessé.

A szakmai állásfoglalásban foglaltak alapján a hangfelvétel leiratából arra lehet következtetni, hogy a rendőri intézkedés feszült légkörben került foganatosításra. Mivel a panaszos előre felkészült a várható konfliktusra, illetőleg tudatosan rögzítette hang- és videófelvételen az eseményeket, magatartását vélhetően kontrollálni tudta, azonban így is nyilvánvaló, hogy viselkedése, fellépése, a vele kapcsolatba kerülőkkel szemben megfogalmazott kijelentései a rendőrökben feszültséget keltett.

A hangfelvétel szerint a rendőrök megérkeznek:

R Önök hívtak?

P Igen be akartunk menni az ajtó zárva, itt van egy elektromos zár, de azt ha ütögetem sem nyílik, többször csöngettünk, de az óvodai személyzet nem enged be.

R Miért akar bemenni?

R Habár nem is engedhetik be!

.....

A rendőr lefejt a panaszos kezét a kilincsről

P Erőszakkal.....! Fáj a kezem!

R Igen, jó akkor menjen és tegyen panaszt!

P Meg fogom tenni higgye el!

R Helyes!

.....

R Akkor mi írja elő, hogy Öné a gyerek?

P Mi írja elő, hogy a hölgyé a gyerek?

R Hát na azt kérdezem?

.....

P Ilyenkor el lehet már vinni a gyereket!

A Nem lehet elvinni a gyereket!

R Nem lehet elvinni a gyereket!

P Miért nem?

R Mert nem!

P Maga nagyon buta!

R Igen buta vagyok, azért vagyok rendőr. Ha tovább tanultam volna már ügyvéd lennék és a maga féle embereket oktatnám ki, nagyon-nagyon gazdag lennék!De sajnos én ilyen nagyon buta vagyok maga oktat ki engem.

P Bután viselkedik, lehet hogy egyébként okos csak titkolja!

.....

P Mutasson egy olyan végzést, hogy az anyánál van elhelyezve a gyerek!

R Nem nekem kell mutatni, miért én mutassak? Postás vagyok? Még mindig én vagyok a buta rendőr.

P Hát egyébként sajnos.

R Sajnos én vagyok!

.....

P Én csengettem, kopogtam.

R Csengetett, szépen kopogott mint egy elegáns úriember .

P Így van!

R Ajtórugdosás nem volt, a jelenlétemben nem akart bemenni!

P Pontosan így volt.

R Engem nem akart belökni az ajtón?

P Belökni nem akartam, csak be akartam menni és most is be akarok.

R Lábát nem tette be az ajtóba, hogy megakadályozza...

P Csak be akartam menni, Ön akadályozott meg engem....

.....

P Ne viccelődjön, ne viccelődjön!

R Nem viccelődök garázdaság miatt be fogom vinni a kapitányságra.

P Akkor jelvéyszámokat rögzítsünk!

R Rögzítsünk, megkezdtem az intézkedést, de maga amúgy egy nagyon okos jó lelkű ember le tudja írni nyugodtan.

.....

Az előállítás foganatosítása során a gépjárműhöz érve kéri a panaszos, hogy előre ülhessen, mert klausztrófóbiában szenved és erről papírja is van.

R Ez nem a kívánságműsor!

A rendőröktől azonban akkor is elvárható a kulturált, higgadt magatartás, amikor őket az intézkedés alá vont személy szándékosan provokálja, velük lekezelő és pökhendi hangnemet használ, ugyanakkor minden egyes esetben szubjektív megítélés kérdése, hogy a használt rendőri hangnem - *adott szituációban* - mennyire volt sérelmezhető.

Megállapítható, hogy becsületsértő kijelentéseket a rendőrök panaszossal szemben nem használtak ugyan, azonban az összes körülményt mérlegelve az a következtetés vonható le, hogy a rendőrök egy-két gúnyosnak tekinthető kijelentése nem felelt meg a jogszabályi, valamint az etikai előírásoknak, amely a panaszos oldalán sérelmet eredményezett.

Mindezekre figyelemmel a panasz e tekintetben megalapozott.

V/3. Azonosítási kötelezettség elmulasztása

Az Rtv. 20. § (1) bekezdése szerint „A rendőrt az intézkedés során

a) az egyenruhája és azon elhelyezett azonosító jelvénye vagy

b) szolgálati igazolványa és azonosító jelvénye

igazolja.”

(2) bekezdés szerint „A rendőr az intézkedés megkezdése előtt - ha az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, az intézkedés befejezésekor - köteles nevét, azonosító számát, valamint az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Az V. és VI. fejezetben foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről és előterjesztésére nyitva álló határidőről.”

(3) bekezdés szerint „A rendőr köteles - ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti - intézkedése megkezdése előtt szolgálati igazolványát vagy azonosító jelvényét felmutatni. Ha a rendőr szolgálati igazolványának vagy azonosító jelvényének felmutatása az intézkedés megkezdése előtt veszélyeztetné az intézkedés eredményességét, úgy azt az intézkedés befejezésekor köteles felmutatni.”

(4) bekezdés szerint „Ha a rendőr egyenruhát visel, de az intézkedés során azonosító jelvénye nem látható, vagy azt nem viseli, akkor a ruházatán azonosító jelvényének számát jól láthatóan fel kell tüntetni.”

A szolgálati szabályzat 5. § (1) bekezdésben foglaltak szerint „Az intézkedést a rendőr - az Rtv. 20. § (2) bekezdésének első mondatában meghatározottak közlését megelőzően - a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha a rendőr egyenruhát visel, tisztelegéssel kezdi meg. A polgári ruhában intézkedő rendőr az intézkedés megkezdése előtt szolgálati igazolványát és azonosító jelvényét felmutatja.”

(2) bekezdésben foglaltak szerint „A rendőri intézkedés eredményességének veszélyeztetésére figyelemmel az (1) bekezdésben meghatározottak intézkedés megkezdését megelőző közlése akkor mellőzhető, ha az ott meghatározott információk előzetes közlése, valamint a szolgálati igazolvány és az azonosító jelvény felmutatása az intézkedés megtételét lehetetlenné teszi, vagy annak eredményességét aránytalan mértékben veszélyezteti.”

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök nem mutatkoztak be, azonosító számukat nem közölték.

rendőri jelentésben foglaltak szerint az intézkedést a rendőrök a napszaknak megfelelő köszönéssel és bemutatkozással kezdték.

A panaszos által rögzített hangfelvételen hallható, hogy a rendőrök megérkezésükkor köszöntek és az intézkedést megkezdő rendőr bemutatkozott és amikor a panaszos azt közölte, hogy ő hívta a rendőrséget, akkor arról tájékoztatták, hogy az óvoda részéről is történt bejelentés.

A hangfelvétel alapján:

R Jó napot!

R Jó napot! * törzsőrmester!

.....

P Akkor jelvénytűszámokat rögzítsünk!

R Rögzítsünk, megkezdtem az intézkedést, de maga amúgy egy nagyon okos jó lelkű ember le tudja írni nyugodtan.

A szakmai állásfoglalás szerint amikor a panaszos a jelvénytűszámokat akarta rögzíteni, az intézkedés már javában folyt, a rendőrök okszerűen közölték vele - annak ellenére, hogy az intézkedésük kezdetén azt valóban nem diktálták le a panaszosnak -, hogy az intézkedés végén

azt leolvashatja, hiszen azt egyrészt korábban nem sérelmezte, másrészt annak közlése - és az abból várható újabb és újabb kérdések és megjegyzések, mely egyébiránt a teljes intézkedést jellemezte - az eljárás indokolatlan elhúzódsának, újabb parttalan viták kialakulásának kockázatával járt.

Megjegyzendő, hogy a rendőrök az egyenruhájukon az azonosító számot és a névtáblát viselték, amelyet a panaszos jól láthatott, továbbá bemutatkoztak, amelyet a hangfelvétel is bizonyít, ugyanakkor tény, hogy az intézkedők a jogszabály által előírt azonosító szám közlését elmulasztották, illetőleg a panaszos intézkedés közbeni felvetésére közölték vele, hogy az intézkedés végén azt leolvashatja, így a jogalkotó által elérni kívánt törvényi cél nem valósult meg.

Az intézkedés során megállapítható, hogy csak részben tettek eleget a rendőrök az azonosítási kötelezettségüknek, többszöri felszólításra sem közölték a jelvéyszámukat és így nem valósult meg maradéktalanul az egyértelmű beazonosíthatóság követelménye.

Ezekre figyelemmel a panasz e tekintetben megalapozott.

V/4. Igazoltatási kötelezettség hiánya

Az Rtv. 29. § (1) bekezdés szerint „A rendőr a feladata ellátása során a) igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani, ”

A panaszos sérelmezte, hogy a helyszínen sem őt sem a feleségét, sem pedig a gyermek édesanyját nem igazoltatták.

A rendőri jelentésben foglaltak szerint a rendőrök helyszínre küldése az óvodai dolgozók, valamint a panaszos rendőrségre tett bejelentése alapján vált szükségessé. A helyszínre érkezéskor a panaszos fogadta a rendőröket azzal, hogy ő tett bejelentést a rendőrségre, így nyilvánvalóvá vált a név alapján, hogy ki a bejelentő, ezt tovább egyértelműsítette, hogy elmondta, hogy a gyermeke bent van az óvodában.

A rendőr az óvoda vezetőt meghallgatta a bejelentéssel kapcsolatban és nyilvánvalóan igazoltatta is hiszen az adatai szerepelnek az előállításról szóló jelentésben, továbbá ezt támasztják alá *-n a Panasztestület felkérésére az óvoda vezető útján meghatalmazott ügyvéd által írt válasz levélben foglaltak is.

A szakmai állásfoglalás szerint a panaszos ezen intézkedést megelőzően már volt rendőri intézkedés alanya hasonló eset miatt, továbbá a helyszínen olyan iratokat (bírószági döntések, egyéb hivatalos iratok) is megvizsgáltak az intézkedők, amelyek alapján a panaszos személyazonossága egyértelműen megállapítható volt.

A jogszabályból megállapítható, hogy ezen rendőri intézkedés nem kötelező jelleggel határozza meg a személyazonosság megállapítása érdekében végrehajtandó igazoltatást, hanem lehetőségként. Továbbá a jogszabály nem rögzíti, hogy annak hol, mikor kell megtörténnie. A bejelentést követően a rendőrök helyszínre érkezésekor a panaszos

bemutatkozott és közölte, hogy ő tette a bejelentést, valamint azt, hogy a gyermeke bent van az óvodában és nem engedik be hozzá, ezáltal egyértelműsítette a kilétét, tovább erősítette ezt azzal, hogy bírósági iratokat mutatott, amelyen szerepeltek az adatai.

A rendőrök a panaszos személyi szabadságának korlátozásáról szóló rendőri jelentésben a panaszos személyazonosító adatait maradéktalanul feltüntették, mivel a panaszos igazoltatása a Rendőrkapitányságon megtörtént. Azt, hogy az igazoltatásnak meg kell, előznie az előállítást semmilyen jogszabály nem írja elő, ugyanakkor jelen sérelem kapcsán is rögzíthető, hogy a panaszosnak semmiféle jogsérelmet nem okozott igazoltatás helyszínen történő elmaradása.

A fentiekre tekintettel a panaszos helyszíni igazoltatásának elmaradása - amely önmagában sem törvénytelen - a rendőri intézkedés jogszerűségét, szakszerűségét nem befolyásolta, így e tekintetben a panasz alaptalan.

V/5. Testi kényszer alkalmazása előtti figyelmeztetés elmaradása

Az Rtv. 61. § (1) bekezdése szerint „*A kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet - ha az eset körülményei lehetővé teszik - előzetesen figyelmeztetni kell.*”

A panaszos sérelmezte, hogy amikor a rendőrt beengedték az óvodába, ő is be akart menni, ezt a rendőrök megakadályozták – előzetes figyelmeztetés nélkül – erőszakkal levették a kezét a kilincsről, ami fájdalmat okozott számára.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltak szerint, amikor az intézkedő rendőrt az óvodai dolgozó beengedte, akkor a nyitott ajtón a rendőr után a panaszos is be akart menni az óvoda folyosójára. A rendőr kérte a panaszost, hogy maradjon kint, amíg meghallgatja az óvoda dolgozóit, ennek ellenére a panaszos lábát betette az ajtó és a küszöb közé, valamint kezével belekapaszkodott az ajtóba, hogy azt ne lehessen bezárni. Ekkor többször felszólították a rendőrök a panaszost, hogy engedje el az ajtót, aminek nem tett eleget és egyre csak azt hajtogatta, hogy be akar menni. Mivel továbbra sem engedte el az ajtót a panaszos (aktívan ellenállt) így a rendőr megfogta a kezét és az ujjait lefejtette a kilincsről, további ellenállás nem volt tapasztalható a panaszos részéről.

Megjegyzendő, hogy a rendőrök kíméletesen és emberségesen jártak el, amikor a panaszos kezét „csak” levették a kilincsről és nem került sor további kényszerítő eszköz használatra, annak ellenére, hogy a panaszos tudatosan fizikailag és verbálisan agresszív magatartást tanúsított és ellenállt a rendőri intézkedésnek.

A szakmai állásfoglalásában foglaltak szerint ezzel kapcsolatban a hangfelvétel alapján rögzíthető, hogy a panaszost a rendőrök több esetben is tájékoztatták arról, hogy az óvodába nem mehet be, illetőleg figyelmeztették arra, hogy vegye le a kilincsről a kezét, sőt azt is kilátásba helyezték, hogy amennyiben nem tesz eleget a rendőri felszólításnak, elő fogják állítani.

Ennek ellenére a panaszos magatartásával nem hagyott fel, hanem a rendőri utasítással nyíltan szembeszegülve a lábát az ajtóhoz berakta, illetőleg belekapaszkodott a kilincsbé.

Mivel már többször, határozottan figyelmeztették a panaszost arra, hogy ne menjen be az óvoda területére és azt is közölték vele, hogy további ellenszegülés esetén előállítják,

nyilvánvalóvá kellett válnia a panaszos számára, hogy magatartása további folytatásának következményei lesznek.

Ugyan nagyon gyorsan kellett azt megakadályozni, hogy az egyértelmű tiltás ellenére az intézmény területére a panaszos bemenjen, és jelen esetben a rendőrnek az intézkedést úgy kellett mederben tartania, hogy az egyrészt ne járjon az óvodában gondozott gyermekek érdekeinek sérelmével, másrészt a panaszos jogainak figyelembe vételét is szem előtt kellett tartania, annak ellenére, hogy a férfi erőszakosan lépett fel, mégis a kényszerítő eszköz foganatosítása előtti figyelmeztetés elmaradása a panaszosi sérelmet támasztják alá.

Óvodai belső ajtót kizárta egy óvodai dolgozó, hogy a rendőrt beengedje.

R Kézcsók, jó napot!

P Ne haragudjon, ne haragudjon én be akarok menni!

R Én nem haragszom csak én is bejöttem volna mindjárt....

P Várjon!

R Mit szeretne uram?

P Várjon beakarok menni, mert bent van a gyerekeim!

R Uram engedje már el az ajtót!

R Jó majd a kolléga egyeztet és akkor behívják ha olyan...

P Ne haragudjon most mit csinál megfogja a

R Azt kértem, hogy engedje el a kilincset!

P De én be akarok menni!

R Azt kértem, hogy engedje el a kilincset!

P De én beakarok menni! De nem akadályozhatja meg, de nem akadályozhatja meg!

P Erőszakkal lefejt a kezemet a kilincsről, erőszakkal lefejt a kezemet kilincsről?

R Vegye le a kezét a kilincsről!

R Vegye le kezét a kilincsről!

R Elő fogom állítani a kapitányságra!

P Miért is?

P De Ön nem korlátozhatja, hogy ide bemenjek!

R De!

P Miért?

P De mire alapozza?

R Azért mert kijöttem ide intézkedni, hogy végezzem már a munkámat!

P Nyugodtan végezze a munkáját én meg megyek a gyerekeimhez!

R Majd utána! Vegye le a kezét...! Ne csináljuk már ezt uram!

P De én beakarok menni!

R Vegye le a kezét a kilincsről, mert elő fogom állítani!

P De milyen okkal állítana elő?

R Ön ide addig nem megy be, amíg bent azt nem mondják!

P Erőszakkal.....! Fáj a kezem!

A hangfelvételen a testi kényszer foganatosítása * perctől * percig tartott az eset körülményeit elemezve a rendőröktől adott helyzetben elvárható lett volna, hogy a kényszerítőeszköz alkalmazására előzetesen figyelmeztessék a panaszost, ugyan az adott pillanatnyi szituáció döntött arról, hogy a rendőrök - észelve, hogy a józan belátásra vonatkozó felszólításaik eredménytelenek voltak - a testi kényszer alkalmazása mellett döntöttek, hiszen sem módjukban nem állt, sem felhatalmazással nem rendelkeztek arra vonatkozóan, hogy

kifejezett tiltás ellenére – tekintettel az óvoda házirendjére – a panaszos bejutását lehetővé tegyék az óvoda épületébe.

Amennyiben a panaszos kezének a megfogását jogosnak tekintjük és adott pillanatnyi szituációban elengedhetetlenül szükségesnek, akkor is a panaszos és a rendőrök között folytatott párbeszéd időtartama alatt (75 másodperc) lett volna lehetőség a már megkezdett testi kényszer alkalmazásának folytatására történő figyelmeztetésnek.

A fentiekre tekintettel a testi kényszer foganatosítását megelőző figyelmeztetés elmaradása vonatkozásában a panasz megalapozott.

V/6. Az előállítás jogalapja

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése alapján *„A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával.”*

(2) bekezdés alapján *„Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.”*

Az Rtv. 33. (2) bekezdése szerint *„A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt b) aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható;*

A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 339. § (1) bekezdése szerint *„Aki olyan kihívóan közösségellenes, erőszakos magatartást tanúsít, amely alkalmas arra, hogy másokban megbotránkozást vagy riadalmat keltsen, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.”*

A fogvatartottak kísérésének, valamint a rendőrségi fogdán kívüli rendkívüli őrszolgálat biztonságos végrehajtásáról szóló * intézkedés pontja alapján *„Rendes kísérés esetén, nem kísérésre kialakított szolgálati gépjárműben a fogvatartott szállításakor a kíséző a gépkocsivezető mögött üljön és mellette a kísért személy foglaljon helyet.”*

A panaszos álláspontja szerint nem állt fenn az előállítás jogalapja, sérelmezte továbbá, hogy a rendőrségi gépjárműben betegségére való hivatkozása ellenére sem ülhetett az első ülésre.

Ez a törvényhely a rendőrnek mérlegelési lehetőséget biztosít az előállítás foganatosítására és a rendőr diszkrecionális jogkörében a konkrét eset összes körülményeinek értékelése alapján dönt, hogy végrehajtja-e az intézkedést.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltak szerint *-n a központtól kapott utasítás alapján megjelent a rendőr * szám alatt található óvodánál, miszerint az egyik dolgozója bejelentést tett, hogy egy férfi veri az óvoda ajtót. A helyszínre érkezés közben még két bejelentést kaptak a rendőrök, az egyik az óvodai dolgozó részéről, miszerint a férfi tovább folytatja a hangoskodást, a másikat a panaszos részéről, hogy nem adják ki neki az óvodából a gyermekét.

A helyszínre érkezés * órákor történt, ahol az óvoda ajtajában a panaszos várta a rendőröket és elmondta, hogy ő értesítette a rendőrséget, mert nem engedik be az óvodába, hogy a gyermekét elvigye. A rendőr közölte a panaszossal, hogy az óvodából is érkezett bejelentés, ezért bemegy, hogy tisztázza a körülményeket. Az óvodai dolgozó kinyitotta ajtót a rendőr

bement, majd a nyitott ajtón keresztül a panaszos is be akart menni, ekkor közölte vele a rendőr, hogy nem mehet be az óvodába, de a tiltás ellenére a panaszos mindenképpen be akart menni, tette azt úgy, hogy belekapaszkodott az ajtóba és a lábát betette az ajtó és a küszöb közé, hogy azt ne lehessen becsukni.

A szakmai állásfoglalásban kifejtettek alapján a Panasztestület az előállításokkal kapcsolatos közléseket összemosta. Az első alkalommal, amikor a rendőrök a panaszos előállítását helyezték kilátásba, a rendőri felszólítás arra vonatkozott, hogy engedje el a kilincset és ne menjen be az óvodába, nem pedig az ajtó rugdosására és az ezzel esetlegesen elkövetett jogsértésre.

P Ne haragudjon, ne haragudjon én be akarok menni!

R Én nem haragszom csak én is bejöttem volna mindjárt....

P Várjon!

R Mit szeretne uram?

P Várjon beakarok menni, mert bent van a gyerekeim!

R Uram engedje már el az ajtót!

R Jó majd a kolléga egyeztet és akkor behívják ha olyan...

P Ne haragudjon most mit csinál megfogja a

R Azt kértem, hogy engedje el a kilincset!

P De én be akarok menni!

R Azt kértem, hogy engedje el a kilincset!

P De én beakarok menni! De nem akadályozhatja meg, de nem akadályozhatja meg!

P Erőszakkal lefejté a kezemet a kilincsről, erőszakkal lefejté a kezemet kilincsről?

R Vegye le a kezét a kilincsről!

R Vegye le a kezét a kilincsről!

R Elő fogom állítani a kapitányságra!

P Miért is?

P De Ön nem korlátozhatja, hogy ide bemenjek!

R De!

P Miért?

P De mire alapozza?

R Azért mert kijöttem ide intézkedni, hogy végezzem már a munkámat!

P Nyugodtan végezze a munkáját én meg megyek a gyerekeimhez!

R Majd utána! Vegye le a kezét...! Ne csináljuk már ezt uram!

P De én beakarok menni!

R Vegye le a kezét a kilincsről, mert elő fogom állítani!

P De milyen okkal állítana elő?

R Ön ide addig nem megy be, amíg bent azt nem mondják!

P Erőszakkal.....! Fáj a kezem!

Amikor a rendőrök egyeztettek az óvoda képviselőivel, akkor derült ki számukra - *a dolgozók elmondása alapján* -, hogy a helyszínre érkezésüket megelőzően a panaszos az ajtót rugdosta, illetőleg az ablakon is hangosan kopogott, annak érdekében, hogy a vonatkozó bírósági döntést, illetőleg az óvoda házirendjét szándékosan figyelmen kívül hagyva, azzal nyíltan szembeszegülve az épületbe bejusson és az ott történeteket rögzítve azt majd a későbbi jogérvényesítés érdekében felhasználja.

A hangfelvétel szerint * percig

17. 30 A panaszos csenget kopog.
18.06 A panaszos csenget.
18.44 A panaszos kopog.
18.48 A panaszos erősen hosszasan kopog.
18.54. A panaszos az ablakot veri erősen (felesége rászól.)
19.06 A panaszos erősen rázta az ajtót (a felesége rászól többször és azt suttogja, hogy a ..rendőrségnek lesz...).
19.48-21.53 A panaszos a rendőrséget hívta.
22.00 A panaszos kopog, 23.23 erősen kopog, 23.41 csenget, 24.50 kopog, 27.33 kopog, 27.52 csenget, 28.20 folyamatos kopogás, ajtó verés.
30.56 A panaszos csenget.
33.15 P Nem tarthatják fogva a gyermekemet! Ne vicceljünk már!
34.43 P Ha kinyitják akkor meg „beszisszanok”.

A panaszos által rögzített hangfelvétel tanúsága szerint a panaszos kisebb-nagyobb megszakításokkal közel negyed órán keresztül csengetett, kopogott, több alkalommal a felesége csillapította a tevékenységében. A panaszos felesége által rögzített képfelvételen nem látszik az, hogy a panaszos rugdossa-e az ajtót, ennek lehet oka, hogy a felvételen a panaszos csak deréktól felfelé került rögzítésre.

Az irányadó joggyakorlat szerint a panaszos magatartása egyértelműen kimeríti a garázdaság vétség elkövetésének elkövetési magatartását.

A leírtak alapján, a törvényi tényállás megvalósulásához sem a riadalomnak, sem a megbotránkozásnak nem kell tényszerűen bekövetkeznie és irreleváns azon körülmény is, hogy (mint azt a rendőrök is megállapították), hogy az erőszakos cselekmény során rongálási kár nem keletkezett, ugyanis a garázdaság tényállási elemei között a kár, mint eredmény nem került felsorolásra. Az erőszakos magatartás megvalósulhatott az ablak ütésével, ajtó indokolatlan rugdosásával, a kihívóan közösségellenességre utaló körülmények pedig a fentiekben kifejtettek értelmében szintén megalapozottá tették a gyanút a tekintetben, hogy a panaszos bűncselekményt követett el.

Nem a helyszínen intézkedő rendőr feladata volt, hogy az elkövetett cselekményt minősítse, ez - a jogkorlátozás tényszerű volta miatt - a panaszos számára irreleváns is volt a tekintetben, hogy az előállítása megtörtént-e vagy sem. A panaszos személyi szabadságának korlátozása akkor lett volna jogszerűtlen, amennyiben a garázdaság bűncselekményének még az egyszerű gyanúja sem állt volna fenn.

Az pedig büntető-eljárásjogi és nyomozástaktikai kérdés, hogy a nyomozó hatóság mely időpontban kívánja közölni a megalapozott gyanút a terheltekkel szemben, és ennek végrehajtása érdekében milyen nyomozási cselekményeket, vagy Rtv. szerinti intézkedéseket fogantatosít.

A panaszos által is átvett igazoláson az előállítás oka a törvényi hivatkozás helyes feltüntetésével szerepel.

A panaszos sérelmezte, hogy az előállításakor nem ülhetett a szolgálati gépjármű jobb első ülésére. Az előállítás fogantatosításakor a panaszost a rendőrök a szolgálati gépjárműhöz kísérték, amikor a panaszos jelezte, hogy klausztofóbia nevezetű betegségben szenved, ezért a jobb első ülésre szeretne ülni, mert a hátsó ülésen rosszul lesz és kórházba kell szállítani. Az intézkedő rendőrök arról tájékoztatták a panaszost, hogy a fogvatartottak kísérésének

szabályai szerint az előállított személy csak a jobb hátsó helyen foglalhat helyet, ekkor a panaszos gyógyszert vett be és helyet foglalt a jobb hátsó ülésen.

Mivel a panaszos igazolással támasztotta alá betegségét, a Rendőrkapitányságon nem az előállító helyiségben került elhelyezésre, hanem az előállító egység előtti folyosón az őrzéséért felelős rendkívüli őr kijelölése mellett.

A panaszos a hangfelvételen elhangzottak szerint fájlalta a kezét, amikor a rendőr a kilincsről lefejti azt, azonban a későbbiekben a rendelkezésre álló adatok alapján orvoshoz nem fordult, ezt támasztja alá, hogy az esetleges sérülés bekövetkeztéről sem nyilatkozat, sem a panaszos által mellékelte látletet nem áll rendelkezésre.

A panaszos előállításának szükségességét az óvoda részéről tett bejelentésben foglaltak, valamint a helyszínen tapasztaltak egyaránt megalapozták, kísérése az előírásoknak megfelelően történt.

A leírtakra tekintettel a rendőrök jogszerűen állították elő a panaszost, ezért a panasz alaptalan.

VI.

A Panasztestület arra az álláspontra jutott, hogy a panaszos vonatkozásában az igazoltatás elmulasztása sértette a panaszosnak az Alaptörvény XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtett megállapításaival az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

A rendőri jelentésben foglaltak szerint a rendőrök helyszínre küldése az óvodai dolgozók, valamint a panaszos rendőrségre tett bejelentése alapján vált szükségessé. A helyszínre érkezéskor a panaszos fogadta a rendőröket azzal, hogy ő tett bejelentést a rendőrségre, így nyilvánvalóvá vált a név alapján, hogy ki a bejelentő, ezt tovább egyértelműsítette, hogy elmondta, hogy a gyermeke bent van az óvodában.

A rendőr az óvoda vezetőt meghallgatta a bejelentéssel kapcsolatban és nyilvánvalóan igazoltatta is hiszen az adatai szerepelnek az előállításról szóló jelentésben, továbbá ezt támasztják alá *-n a Panasztestület felkérésére az óvoda vezető útján meghatalmazott ügyvéd által írt válasz levélben foglaltak is.

A szakmai állásfoglalás szerint a panaszos ezen intézkedést megelőzően már volt rendőri intézkedés alanya hasonló eset miatt, továbbá a helyszínen olyan iratokat (bíróági döntések, egyéb hivatalos iratok) is megvizsgáltak az intézkedők, amelyek alapján a panaszos személyazonossága egyértelműen megállapítható volt.

A jogszabályból megállapítható, hogy ezen rendőri intézkedés nem kötelező jelleggel határozza meg a személyazonosság megállapítása érdekében végrehajtandó igazoltatást, hanem lehetőségként. Továbbá a jogszabály nem rögzíti, hogy annak hol, mikor kell megtörténnie. A bejelentést követően a rendőrök helyszínre érkezésekor a panaszos bemutatkozott és közölte, hogy ő tette a bejelentést, valamint azt, hogy a gyermeke bent van

az óvodában és nem engedik be hozzá, ezáltal egyértelműsítette a kilétét, tovább erősítette ezt azzal, hogy bírósági iratokat mutatott, amelyen szerepeltek az adatai.

A rendőrök a panaszos személyi szabadságának korlátozásáról szóló rendőri jelentésben a panaszos személyazonosító adatait maradéktalanul feltüntették, mivel a panaszos igazoltatása a Rendőrkapitányságon megtörtént. Azt, hogy az igazoltatásnak meg kell előznie az előállítást semmilyen jogszabály nem írja elő, ugyanakkor jelen sérelem kapcsán is rögzíthető, hogy a panaszosnak semmiféle jogsérelmet nem okozott igazoltatás helyszínén történő elmaradása.

A fentiekben megfogalmazottak alapján nem értek egyet a Panasztestület megállapításaival.

A Panasztestület megállapítása szerint az előállítás indokolatlanul történt, ami súlyosan sértette a panaszos személyes szabadsághoz való jogát.

A Panasztestület állásfoglalásában kifejtett megállapításaival az alábbi indokok alapján nem értek egyet.

Ez a törvényhely a rendőrnek mérlegelési lehetőséget biztosít az előállítás foganatosítására és a rendőr diszkrecionális jogkörében a konkrét eset összes körülményeinek értékelése alapján dönt, hogy végrehajtja-e az intézkedést.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben foglaltak szerint *-n a központtól kapott utasítás alapján megjelent a rendőr *szám alatt található óvodánál, miszerint az egyik dolgozója bejelentést tett, hogy egy férfi veri az óvoda ajtót. A helyszínre érkezés közben még két bejelentést kaptak a rendőrök, az egyik az óvodai dolgozó részéről, miszerint a férfi tovább folytatja a hangoskodást, a másikat a panaszos részéről, hogy nem adják ki neki az óvodából a gyermekét.

A helyszínre érkezés * órakor történt, ahol az óvoda ajtajában a panaszos várta a rendőröket és elmondta, hogy ő értesítette a rendőrséget, mert nem engedik be az óvodába, hogy a gyermekét elvigye. A rendőr közölte a panaszossal, hogy az óvodából is érkezett bejelentés, ezért bemegy, hogy tisztázza a körülményeket. Az óvodai dolgozó kinyitotta ajtót a rendőr bement, majd a nyitott ajtón keresztül a panaszos is be akart menni, ekkor közölte vele a rendőr, hogy nem mehet be az óvodába, de a tiltás ellenére a panaszos mindenképpen be akart menni, tette azt úgy, hogy belekapaszkodott az ajtóba és a lábát betette az ajtó és a küszöb közé, hogy azt ne lehessen becsukni.

A szakmai állásfoglalásban kifejtettek alapján a Panasztestület az előállításokkal kapcsolatos közléseket összemosta. Az első alkalommal, amikor a rendőrök a panaszos előállítását helyezték kilátásba, a rendőri felszólítás arra vonatkozott, hogy engedje el a kilincset és ne menjen be az óvodába, nem pedig az ajtó rugdosására és az ezzel esetlegesen elkövetett jogsértésre.

P Ne haragudjon, ne haragudjon én be akarok menni!

R Én nem haragszom csak én is bejöttem volna mindjárt....

P Várjon!

R Mit szeretne uram?

P Várjon beakarok menni, mert bent van a gyerekelem!

R Uram engedje már el az ajtót!
R Jó majd a kolléga egyeztet és akkor behívják ha olyan...
P Ne haragudjon most mit csinál megfogja a
R Azt kértem, hogy engedje el a kilincset!
P De én be akarok menni!
R Azt kértem, hogy engedje el a kilincset!
P De én be akarok menni! De nem akadályozhatja meg, de nem akadályozhatja meg!
P Erőszakkal lefejt a kezemet a kilincsről, erőszakkal lefejt a kezemet kilincsről?
R Vegye le a kezét a kilincsről!
R Vegye le a kezét a kilincsről!
R Elő fogom állítani a kapitányságra!
P Miért is?
P De Ön nem korlátozhatja, hogy ide bemenjek!
R De!
P Miért?
P De mire alapozza?
R Azért mert kijöttem ide intézkedni, hogy végezzem már a munkámat!
P Nyugodtan végezze a munkáját én meg megyek a gyerekeimhez!
R Majd utána! Vegye le a kezét...! Ne csináljuk már ezt uram!
P De én be akarok menni!
R Vegye le a kezét a kilincsről, mert elő fogom állítani!
P De milyen okkal állítana elő?
R Ön ide addig nem megy be, amíg bent azt nem mondják!
P Erőszakkal.....! Fáj a kezem!

Amikor a rendőrök egyeztettek az óvoda képviselőivel, akkor derült ki számukra - *a dolgozók elmondása alapján* -, hogy a helyszínre érkezésüket megelőzően a panaszos az ajtót rugdosta, illetőleg az ablakon is hangosan kopogott, annak érdekében, hogy a vonatkozó bírósági döntést, illetőleg az óvoda házirendjét szándékosan figyelmen kívül hagyva, azzal nyíltan szembeszegülve az épületbe bejusson és az ott történeteket rögzítve azt majd a későbbi jogérvényesítés érdekében felhasználja.

A hangfelvétel szerint * percig

17. 30 A panaszos csenget kopog.

18.06 A panaszos csenget.

18.44 A panaszos kopog.

18.48 A panaszos erősen hosszasan kopog.

18.54. A panaszos az ablakot veri erősen (felesége rászól.)

19.06 A panaszos erősen rázta az ajtót (a felesége rászól többször és azt suttogja, hogy a ..rendőrségnek lesz...).

19.48-21.53 A panaszos a rendőrséget hívta.

22.00 A panaszos kopog, 23.23 erősen kopog, 23.41 csenget, 24.50 kopog, 27.33 kopog, 27.52 csenget, 28.20 folyamatos kopogás, ajtó verés.

30.56 A panaszos csenget.

33.15 P Nem tarthatják fogva a gyermekemet! Ne vicceljünk már!

34.43 P Ha kinyitják akkor meg „beslisszanok”.

A panaszos által rögzített hangfelvétel tanúsága szerint a panaszos kisebb-nagyobb megszakításokkal közel negyed órán keresztül csengetett, kopogott, több alkalommal a

felesége csillapította a tevékenységében. A panaszos felesége által rögzített képfelvételen nem látszik az hogy a panaszos rugdossa-e az ajtót, ennek lehet oka, hogy a felvételen a panaszos csak deréktól felfelé került rögzítésre.

Az irányadó joggyakorlat szerint a panaszos magatartása egyértelműen kimeríti a garázdaság vétség elkövetésének elkövetési magatartását.

A leírtak alapján, a törvényi tényállás megvalósulásához sem a riadalomnak, sem a megbotránkozásnak nem kell tényszerűen bekövetkeznie és irreleváns azon körülmény is, hogy (mint azt a rendőrök is megállapították), hogy az erőszakos cselekmény során rongálási kár nem keletkezett, ugyanis a garázdaság tényállási elemei között a kár, mint eredmény nem került felsorolásra. Az erőszakos magatartás megvalósulhatott az ablak ütésével, ajtó indokolatlan rugdosásával, a kihívóan közösségellenességre utaló körülmények pedig a fentiekben kifejtettek értelmében szintén megalapozottá tették a gyanút a tekintetben, hogy a panaszos bűncselekményt követett el.

Nem a helyszínen intézkedő rendőr feladata volt, hogy az elkövetett cselekményt minősítse, ez - *a jogkorlátozás tényszerű volta miatt* - a panaszos számára irreleváns is volt a tekintetben, hogy az előállítása megtörtént-e vagy sem. A panaszos személyi szabadságának korlátozása akkor lett volna jogszerűtlen, amennyiben a garázdaság bűncselekményének még az egyszerű gyanúja sem állt volna fenn.

Az pedig büntető-eljárásjogi és nyomozástaktikai kérdés, hogy a nyomozó hatóság mely időpontban kívánja közölni a megalapozott gyanút a terheltekkel szemben, és ennek végrehajtása érdekében milyen nyomozási cselekményeket, vagy Rtv. szerinti intézkedéseket foganatosít.

A panaszos által is átvett igazoláson az előállítás oka a törvényi hivatkozás helyes feltüntetésével szerepel.

A panaszos sérelmezte, hogy az előállításakor nem ülhetett a szolgálati gépjármű jobb első ülésére. Az előállítás foganatosításakor a panaszost a rendőrök a szolgálati gépjárműhöz kísérték, amikor a panaszos jelezte, hogy klausztofóbia nevezetű betegségben szenved, ezért a jobb első ülésre szeretne ülni, mert a hátsó ülésen rosszul lesz és kórházba kell szállítani. Az intézkedő rendőrök arról tájékoztatták a panaszost, hogy a fogvatartottak kísérésének szabályai szerint az előállított személy csak a jobb hátsó helyen foglalhat helyet, ekkor a panaszos gyógyszert vett be és helyet foglalt a jobb hátsó ülésen.

Mivel a panaszos igazolással támasztotta alá betegségét, a Rendőrkapitányságon nem az előállító helyiségben került elhelyezésre, hanem az előállító egység előtti folyosón az őrzéséért felelős rendkívüli őr kijelölése mellett.

A panaszos a hangfelvételen elhangzottak szerint fájlalta a kezét, amikor a rendőr a kilincsről lefejté azt, azonban a későbbiekben a rendelkezésre álló adatok alapján orvoshoz nem fordult, ezt támasztja alá, hogy az esetleges sérülés bekövetkeztéről sem nyilatkozat, sem a panaszos által mellékelte látélet nem áll rendelkezésre.

A panaszos előállításának szükségességét az óvoda részéről tett bejelentésben foglaltak, valamint a helyszínen tapasztaltak egyaránt megalapozták, kísérése az előírásoknak megfelelően történt.

A fentiekben megfogalmazottak alapján nem értek egyet a Panasztestület megállapításaival.

VII.

Tekintettel a Ket. 35. § (1) bekezdésében foglaltakra „*Ha jogszabály további követelményt nem állapít meg, a kérelem tartalmazza az ügyfélnek és képviselőjének a nevét, lakcímét vagy székhelyét, az ügyfélnek a hatóság döntésére való kifejezett kérelmét, továbbá meg lehet adni az elektronikus levélcímet, a telefax számát vagy a telefonos elérhetőséget.*”

Figyelemmel arra, hogy a Panasztestület annak ellenére foglalt állást a rendőrök diszkriminatív intézkedése, valamint segítségnyújtási és felvilágosítás adási kötelezettség elmulasztása kapcsán, hogy arra kiterjedő panasz nem állt rendelkezésre, ezért azt érdemben nem vizsgáltam.

Ezzel kapcsolatosan a Fővárosi Törvényszék már korábbi – 20.K.31.855/2011/8. számú – ítéletében kimondta, hogy „*A bíróság e körben jegyzi meg, hogy az alperesi határozat kizárólag a felperes panaszában foglaltakra kell, hogy reagáljon függetlenül attól, hogy a Független Rendészeti Panasztestület esetlegesen a felperes panaszát meghaladóan más jellegű jogkérdésekben is állást foglal.*”

A Kúria Kfv.III.37.807/2013/4. számú ítélete a fentieket alátámasztja, amely szerint „*(...) Az FRP-nek az előállítás időtartamára vonatkozó megállapításra nézve rögzítette, hogy e körben a felperes nem terjesztett elő panaszt, ezért annak jogszerűségéről nem kellett döntenie.*”

Mindezek alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határoztam.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 340/B. § (1), (2) bekezdés, 394/B. § (1) bekezdés, 397/I (1) bekezdés, 195. § (1) bekezdés;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 35. § (1) bekezdés, 50. § (1) bekezdés, 100. § (1) bekezdés a), és e) pontjai, 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. § (1) bekezdés, 93/A. (7), (9) bekezdései, 2. § (1) bekezdés, 13. § (1) bekezdés, 1.§ (2) bekezdés, 33. § (2), bekezdése, 15. § (1) bekezdése, 11. § (1) bekezdés, 19. § (1) bekezdés, 20. § (1-4) bekezdései, 29. § (1) bekezdés, 6. § (1) bekezdés;
- a Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX.22.) BM rendelet 8. § (1-2) bekezdései, 5. § (1-2) bekezdés;
- A Rendőrség Hivatás Etikai Kódexe 1., 5., 7. pontjai;
- A Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 339. § (1) bekezdés.

Budapest, 2016. május 30.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos**